

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **R. V.**, zastoupeného zákonnou zástupkyní Mgr. M. V., advokátkou, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, proti rozhodnutí ze dne 3. 5. 2005, č. j. 8500/2005/ŠKO, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2006, č. j. 7 Ca 155/2005 - 26,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2006, č. j. 7 Ca 155/2005 - 26, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. 5. 2005 zamítl žalovaný odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Gymnázia K. dne 16. 4. 2003, č. j. 392/2003 o nepřijetí žalobce ke studiu, obor 79-41-K/801 – všeobecné osmileté studium.

Žalobce brojil proti rozhodnutí žalobou k Městskému soudu v Praze, který ji dne 20. 9. 2006 shora uvedeným rozsudkem zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce uvedl, že u přijímacího pohovoru ke studiu výborně uspěl v části všeobecných studijních předpokladů, avšak byl méně úspěšný zejména v testu z českého jazyka. Přijímací pohovory na Gymnázium K. byly dle názoru žalobce v oblasti matematiky a českého jazyka koncipovány na úrovni výuky pro pátý ročník vzdělávacího programu základní školy, avšak žalobce absolvoval vzdělávací program obecné školy, a proto byl u přijímacího pohovoru výrazně znevýhodněn.

Městskému soudu pak žalobce vytkl, že nesprávně dovodil, že nebyla porušena základní lidská práva žalobce ve smyslu čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, když je zřejmé, že při přijímacím pohovoru nebyl při aplikaci čl. 33 odst. 1 Listiny zohledněn

čl. 3 odst. 1 Listiny, podle nějž se základní práva a svobody zajišťují všem bez rozdílu. Pokud se pak v daném případě jedná o přijímací zkoušky na státní gymnázium, je vinou státu, že nezajistil respektování čl. 3 odst. 1 Listiny, který je závazný i pro aplikaci ustanovení čl. 41 odst. 1 Listiny. Je pak nerozhodné, zda žalobce správně, resp. v plném rozsahu, označil konkrétní ustanovení právních předpisů, která byla postupem správních orgánů v daném případě porušena, pokud jednoznačně vylíčil, v čem považuje postup správních orgánů za nesprávný. Paragrafové znění porušených předpisů může a má zkonstatovat soud, pokud shledá, že k porušení zákona došlo. Podle názoru žalobce je poměrně tristní, že soukromá gymnázia (na jednom z nichž nyní žalobce studuje) rovnost příležitosti uchazečům o studium na rozdíl od gymnázia státního zajistila a koncipovala přijímací pohovory tak, že pro jejich úspěšné zvládnutí nebyl rozhodující typ studijního programu absolvovaného uchazečem, ale toliko jeho skutečné studijní předpoklady.

Žalobce dále namítl, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, neboť součástí spisů nejsou přijímací testy uchazeče a nelze tedy tvrdit, že testy byly v souladu se standardem základního vzdělávání vydaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod č. j. 20819/95-26.

Ze všech výše uvedených důvodů pak žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zmínil, že žalobce neuvádí žádné nové skutečnosti a v podstatě pouze opakuje skutečnosti uvedené v žalobě. S ohledem na článek 41 odst. 1 Listiny měl žalobce podle názoru žalovaného povinnost uvést, jakému konkrétnímu ustanovení konkrétního zákona správní rozhodnutí odporuje. Žalovaný přitom setrvává na tvrzení, že žádný z právních předpisů upravujících přijímání ke vzdělávání na středních školách v daném případě porušen nebyl. Právo na vzdělání deklarované v čl. 33 odst. 1 Listiny samo o sobě nezaručuje právo být přijat na zvolenou školu, aniž by byly splněny další podmínky, v tomto případě podmínka úspěšného složení přijímacího řízení. Žalovaný konečně souhlasí se závěry městského soudu, že ředitel školy má určitou autonomii při určování podmínek přijímacího řízení, tj. možnost stanovit, zda se uchazeči podrobí přijímacímu testu a jak bude tento test koncipován. Žalovaný poté navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal napadený rozsudek z hlediska důvodů obsažených v § 109 odst. 3 s. ř. s., podle nějž Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. K přezkumu těchto důvodů je tedy Nejvyšší správní soud povinen z moci úřední, a pokud by shledal jejich naplnění, byl by nucen rozhodnutí městského soudu zrušit, aniž by se meritorně zabýval dalšími důvody kasační stížnosti.

Jednou ze základních zásad soudního řízení správního je rozhodování na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Ve správním soudnictví nachází tato zásada odraz v rozhodování soudu na základě správního spisu, podání stran a případně dalších důkazů provedených při ústním jednání před soudem. Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil,

že dne 15. 6. 2005 (č. l. 11) vyzval městský soud žalovaného k písemnému vyjádření k žalobě a k zaslání spisového materiálu. Následně dne 10. 8. 2005 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného s přílohou „rozhodnutí č. j. 8500/2005/ŠKO ze dne 3. 5. 2005 včetně dokladu o doručení“. Z přílohové obálky je potom zřejmé, že žalovaný zaslal jako spisový materiál pouze žalobou napadené rozhodnutí s doklady o jeho doručení; žádné další materiály soudu neposkytl. Městský soud nicméně žalovaného k doplnění správního spisu nevyzval. V protokolu o jednání ze dne 20. 9. 2006 je sice uvedeno, že byl „konstatován podstatný obsah správního spisu, zejména rozhodnutí ředitele školy o nepřijetí ke studiu ze dne 16. 4. 2003, č. j. 392/2003, odvolání proti rozhodnutí ředitele školy ze dne 17. 4. 2003 a žalobou napadeného rozhodnutí“, nicméně ze soudního spisu vyplývá, že městský soud žádný správní spis k dispozici neměl a rozhodně nelze dospět k závěru, že by správní spis v daném případě tvořilo jen žalobou napadené rozhodnutí s doklady o jeho doručení. Naopak z připojeného soudního spisu Městského soudu v Praze, sp. zn. 7 Ca 286/2003, v němž byla řešena předchozí žaloba žalobce směřující proti dřívějšímu rozhodnutí žalovaného, vyplývá, že v tomto případě byl žalovaným předložen poměrně rozsáhlý spisový materiál (viz č. l. 20). V projednávaném případě proto měl být předložen správní spis minimálně v rozsahu jako ve věci sp. zn. 7 Ca 286/2003.

Ačkoliv jsou úvahy městského soudu v napadeném rozsudku vedeny v rovině právní a nikoliv skutkové, nelze k právní argumentaci přistoupit dříve, než je úplně zjištěn skutkový stav. Není přitom možné vycházet jen ze skutkového stavu popsaného v napadeném rozhodnutí žalovaného (jak zřejmě v této věci učinil městský soud), nýbrž je nutné ho ověřit ze skutečností obsažených ve správním spisu, popř. z dále provedeného dokazování při ústním jednání soudu. Za situace, kdy městský soud nekonfrontoval rozhodnutí žalovaného se správním spisem, neprovedl vůbec přezkum rozhodnutí správního orgánu, jak mu je uloženo § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Pokud si tedy soud neopatřil úplný správní spis a rozhodoval jen na základě tvrzení žalovaného či žalobce, trpí řízení před ním vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

Pokud žalovaný správní orgán nepředloží na výzvu soudu správní spis, není soud oprávněn tuto skutečnost ignorovat a rozhodnout na základě dosud shromážděných údajů o případu; současně není soud ani oprávněn vyvodit z pasivity správního orgánu ten závěr, že správní spis neexistuje nebo že sice existuje, ale správní orgán jej nehodlá předložit, protože si je vědom svých chyb, a rozhodnutí správního orgánu proto zrušit pro nedostatek důvodů. Naopak je zcela na soudu samém, aby vyvinul přiměřenou aktivitu k získání správního spisu. Nejvyšší správní soud se otázkou nepředložení správního spisu zabýval v rozsudku ze dne 27. 9. 2006, č. j. 6 As 33/2006 - 92 (publikovaný pod č. 1013/2007 Sb. NSS): „*nepředloží-li správní orgán soudu správní spisy v souladu s výzvou podle § 74 odst. 1 s. ř. s., nelze bez dalšího rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, ale je nezbytné správní orgán k jejich předložení opětovně vyzvat, poučit jej o následcích, které by nepředložení spisu mohlo způsobit (§ 36 odst. 1 s. ř. s.), případně uložit sankci za neuposlechnutí výzvy soudu podle § 44 s. ř. s.*“. Z uvedeného vyplývá, že za stávajícího stavu věci bude povinností městského soudu vyžádat od žalovaného správní spis, a to i za pohrůžky pořádkové pokuty, a následně rozhodnout na základě tohoto spisu. Pouze v extrémním případě, kdy by se správní orgán dlouhodobě zpěchoval předložení správního spisu, by byl soud oprávněn rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nedostatek důvodů, jak uvedl Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 30. 7. 1996, č. j. 6 A 883/95 - 20: „*je nemyslitelné, aby soud neposkytl ochranu tomu, kdo se cítí na svých právech zkrácen rozhodnutím správního orgánu za situace, kdy soud marně a opakovaně vyžaduje na správním orgánu spisy ve věci a vyjádření k oprávněmu*

prostředku. V takovém případě vychází soud jen z rozhodnutí, pokud je má od navrhovatele k dispozici, a z tvrzení, která navrhovatel predestře. Zpravidla tu bude namíste napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost, spočívající v nedostatku důvodů“. Vrchním soudem v Praze popsaná situace by však v projednávaném případě neměla nastat, neboť, jak bylo uvedeno výše, v připojeném soudním spise sp. zn. 7 Ca 286/2003 byl správní spis již obsažen, a proto by žalovaný neměl mít obtíže s dohledáním chybějících dokumentů.

S ohledem na výše uvedené postupoval Nejvyšší správní soud z moci úřední, zrušil napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude městský soud vázán názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu. V novém řízení rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2007

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu